

Колись тут були ліси і болота

Про походження мого села існує не одна, а кілька легенд. Перша з яких стосується природних умов, адже село розташоване на Поліссі в Корецькому районі Рівненської області. На тому місці де зараз воно розташовується, колись були густі ліси і болота - "топі". Люди їх замостили і залишилися жити тут, але назва так і залишилася.

В іншій легенді говориться про те, що назва села походить від пана, який жив у сусідньому селі і дуже любив полювати. І от одного разу після чудової вдалої "охоти" він із своїми слугами вирішили відпочити в лісі. І знайшли вони там для цього прекрасну місцину серед лісу і боліт, що їх оточували - це був самотньо стоячий у цих низовинних місцях, покритий жовтогарячими берісками (була середина осені) пагорб. І так сподобалось тут пану, що він вирішив заснувати тут село, а оскільки весь горб був витоптаний та стоптаний його слугами - то й назва не забарилася - назвали Топчею.

За іншою версією назва Топчі походить від назви роду кипчаків, яких захопив у полон князь Святослав Всеволодович у своєму славнозвісному поході на половців. Полонені кипчаки стали рабами, а отже їх використовували для найтяжчої та найбруднішої роботи. І таку роботу швидко знайшли, адже на території сусіднього села розташовувався на той час потужний центр ковальської справи. Неповдалі від нього лежало родовище багаті залізної руди на видобуток якої і кинули полонених. Вони працювали в жалких умовах: цілий день по коліна у стоячій болотній воді, під палючим сонцем і укусами комах.

Але цих людей необхідно було десь поселити і розмістити їх неподалік від Харалуга (зброя якого славилась в Київській Русі і згадується в "Слові о полку Ігоревім"). Це поселення русичі почали називати як і сам рід - Кипча, але з часом місцеве населення ближче познайомилось, прижилося, почали з'являтися міжродові шлюби, ну і задля більшої милозвучності та зручності вимовлення кипчаків стали називати топчакими, а разом із цим Кипча перетворилася в Топчу.

Моє село багато разів руйнували, нищили і спалювали, але його назва збереглася і пройшла крізь віки.

В 1920 - 1940 рр. в Топчі було багато німців. Це були тяжкі часи для населення. Люди були змушені тяжко працювати, щоб вижити у ті часи, хоча варто сказати, що люди, які жили в Західній Україні, жили набагато краще, ніж у

Східній Україні.

Ситуацію, що склалась в Топчі на початку 30-х років ХХ століття можна охарактеризувати наступним чином: у центральній частині села жили в основному українці, поляки проживали в східній частині, а німецькі поселення знаходились в західній частині села. Українці, поляки, німці жили дружно один з одним, і можна було без проблем відвідувати поселення різних національних груп. Вони часто відвідували один одного. Мали родичів в інших частинах села та в сусідніх селах. Тут панував так званий "Дух Свободи". Свідки зазначають, що німецьке населення завжди було готове допомогти іншим і нічого не вимагало взамін. Польський уряд надав для німецьких колоній найкращі поля, які повинні були приносити гарний врожай. Населення складалося в основному з робочого класу, - це люди, які працювали, обробляючи землю, кожен господар мав її приблизно по 3 - 4 гектари, худобу та коней.

Відомо також, що в Топчі проживали 3 брати (Рудольф, Штефан і Раймонд), які заохочували інших до праці і таким чином відбудували село, яке розквітло і було одним з найуспішніших по розвитку сільського господарства в регіоні (і це не зважаючи на те, що в Топчі жили люди трьох національностей).

З історичних джерел відомо також і про кузню, яку збудували свого часу німці. Також в селі вирощували хміль, з якого варили пиво і продавали його, зарabiaючи на цьому.

Власне кажучи, село Топча досягло свого часу великої культурного розвитку, адже в селі були побудовані німецькі школи, була школа, в якій діти вчилися протягом 5 років. Ще до сьогоднішніх днів збереглося старовинне німецьке кладовище, яке зараз знаходиться в занедбаному стані. Найближча лікарня була на відстані 20 кілометрів від села, тому туди в разі необхідності, добирався хто як міг. Молоді люди, які належали до різних етнічних груп, інколи одружувались один з одним і таким чином з'являлися змішані шлюби.

Населення німецьких колоній жило на цій території до 1945 року, доки вони не були змушені повернутися до Німеччини (після мусово депортовані) згідно з рішенням Гітлера-Сталіна.

Сьогодні село Топча дуже маленьке, в ньому відсутня підприємства прибуткової високочисельної роботи, тому більшість молодих жителів намагається влаштуватись у місті, залишаючи село. Село, яке подало історії трьох народів в одну спільну.